

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

HELYBEN: Félévre . . . 6 kor. — III. Nagydévre . . . 3 kor. — III.
VIDÉKEN: Félévre . . . 9 kor. — III. Nagydévre . . . 4 kor. 50 fl.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos
THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL

Debrecen, Főter Lamprecht-palota, földszint az udvarban hátul.

A kormányválság hivatalos bejelentése.

Széll Kálmán elénekelte a hatyudalát; elbucszuttatta önmagát; hivatalosan bejelentette a Háznak, hogy a magyar kormány benyújtotta lemondását és régi szokás szerint kérte a Házat, hogy a válság elintézéséig napolja el tanácskozásait. Bécsben ezalatt párhuzamosan folynak a kihallgatások, de azért ma nem lesz döntés, mert bevárják Széll újabb feljövételét; ő pedig csak ma este megy fel és holnap megy újabb kihallgatásra a király elé.

Első sorban konstatáljuk azt a szomorú tény, hogy a magyar kormányválságot Bécsben intézik el és hogy arra sem érdemesítik ezt az országot, hogy legalább bajban itt legyenek közöttünk. Bécsben úgy udvari, mint politikai körökben, de a sajtóban is nyíltan hangoztatják, hogy az új miniszterelnök helyes megválasztása osztrák érdek és csak olyan ember lehet a miniszterelnök, aki Magyarországgal szemben az összmonarchia és az osztrák érdekeket fogja kellően képviselni. Ime ez a mi híres közösügyes függetlenségünk, mely abban csucsosodik ki, hogy a magyar felelős kormány osztrák alárendelt legyen.

A mai nap természetszerűen a kombinációk napja lesz; nemcsak miniszterelnököket, de egész listákat fognak kombinálni, de természetesen nem lesz semmi pozitívum. Az új miniszterelnök kinevezését csütörtökre várhatjuk, péntekre a tárcák betöltését és szombatra vagy hétfőre az új kormány bemutatkozását a Házban.

A miniszterelnökségre ma már csak két jelölt áll előtérben: gróf Tisza István és gróf Szapáry Gyula. Az előbbinek jelöltségét erősebben hangoztatják. A szabadelvűpárt van a legnagyobb forrongásban. Minden frakció külön tanácskozik sőt a volt nemzeti-pártiak és Széll Kálmán intimusai tegnap este Nagy Ferenc volt államtitkár elnöklete alatt egészen rendes értekezletet

tartottak, melyben elhatározták, hogy az esetre, ha gróf Tisza István lenne a miniszterelnök és nem a megegyezés, hanem az erőszak terére lépne, kimennek a szabadelvűpártból.

Bárki lesz a miniszterelnök, egyelőre nem fog másra, mint megegyezésre és gyors lebonyolításra törekedni, még pedig úgy, hogy a katonai javaslatokat visszavonja, kéri az indemnitást, a rendes ujoncozást és a tarackokhoz mintegy 5000 főnyi új legénységet és mindezt július elseje előtt; továbbá biztosítást fog keresni arra, hogy a kvótát, kiegyezést és vámtarifát békén keresztül vihesse.

Teljeséggel nem hisszük, hogy bárki is vállalkoznék arra, hogy ujoncozást törvényes felhatalmazás nélkül vigye keresztül és hogy a Házat törvényen kívüli állapotban oszlassa fel. Ezek abszurd és lehetetlen dolgok. A magyar vármegyéket és városokat lehet bizalmi nyilatkozatokra ingerelni, de arra soha, hogy törvényes alap nélkül ujoncozzanak és választásokat irjanak ki, ilyeneket csak katonai erőszakkal lehetne csinálni, arra pedig az egyetlen válasz a forradalom.

Nem kell tehát rémeket festeni és nem kell a jövő emberét olyan oktalannak tartani, hogy magyarságának teljes megtagadásával romba döntse hazáját és kockára tegye az ország létét csak azért, hogy magát erélyes embernek mutassa felfelé. Nagyon jól tudja azt mindenki, hogy ma már nem lehet megállani pusztán felsőbb bizalom alapján; a láb alatt is kell talaj, különben lóg az ember és ez sem erkölcsileg, sem testileg nem kellemes és senki által nem áhított érzés.

Ki lesz a miniszterelnök?

A képviselőházban ma a zsumfolt karzatok és a képviselők összességének megjelenése a készülő nagy eseményeket sejtették. A folyosó már 9 és fél órakor megtelt és a képviselők

esoportokba verődve tárgyalták a politikai eseményeket.

11 óra után Dániel megnyitotta az ülést és a belépő Széll Kálmánt az egész Ház percekig tartó tapssal, éljenzéssel fogadta.

Ezután az elnöki bejelentések után felállott Széll Kálmán és bejelentette lemondását. Nyíltsággal és őszintességgel, 35 éve — ugymond — állok a politikai küzdőterem és becsületemre mondom, hogy meggyőződésem szívem sugalta ellenére sohasem cselekedtem.

Az ellenzéki pártok összes szónokai ezután, egy-egy dicérettel adóztak Széll Kálmán politikai működésének.

12 óra után véget ért a nevezetes ülés. A folyosóról azonban a képviselők nem távoztak, egymást érték a hihetetlen politikai hírek. Az egyik verzió szerint ő Felsége Tisza Istvánt már kinevezte miniszterelnökké, a másik verzió szerint délután már a szabadelvűpárt egy 70 tagból álló árnyalata összeült, hogy e kinevezéssel szemben álláspontját precizírozza és esetleg a pártból való kilépését elhatározza. A szabadelvűpárt egyik oszlopa e híresztelésre megjegyezte, hogy ez a sors fátuma. Tisza apja megalakította a szabadelvűpártot és fia lesz az, a ki a párt egységét előre nem látható következményekkel nem csak megbontja, hanem magát a szabadelvűséget is ezáltal veszélybe sodorja.

A nemzeti kaszinó tagjai tegnap este szintén értekezletet tartottak és elhatározták, hogy az eseményekkel szemben várakozó álláspontot fognak elfoglalni.

ORSZÁGGYÜLES.

— A képviselőház ülése. —

Elnök: Dániel Gábor.

(S élt Kálmán belépésekor az egész jobboldal percekig tartó éljenzés és tapsviharba tör ki.)

Kubik Béla: Szép temetés.

Gáll Sándor: Holnap Tiszának ép így fognak tapsolni.

Sebess Dénes: Nem szégyelik! 67 óta mindig így tapsolnak. (Az éljenzés a jobboldalon ismét kitör.)

A katonazenekar hangversenye a vasuti vendéglőben.

A katonazenekar holnap csütörtökön este, a vasuti vendéglőnek a város felőli szabad terrasán

hangversenyt rendez.

Elnök: Az ülést megnyitja.

Az irományok előterjesztése után Széll Kálmán miniszterelnök: Tegnap bejelentett nyilatkozatát óhajtja röviden, szárazon és egyszerűen megtenni. Többször kifejtette a Ház előtt annak a politikának irányát és módszerét, a melyet a mai helyzetben követni óhajtott és helyesnek talált. Május 2-án kijelentette, hogy addig marad helyén, míg meg van az összhang, mely teljes azonosságot jelent, mely nem tűr meg szemérmeféle ingadozást. Most azonban arról van meggyőződve, hogy módszerére nincs meg az összhang. Erről vasárnap jelentést tett a királynak s beadta az ő és a kabinet lemondását, melyet a király kegyesen elfogadott. Arra kéri a Házat, hogy a míg az új kormány megalakul, üléseit napolja el. (Éljenzés a jobb-középen.)

Molnár Ákos: Mikor lesz az?

Kossuth Ferenc: Alkotmányos elv szerint olyan férfit kellene megbízni az új kormány alakításával, a ki a többség bizalmát képezi. Első kötelesség azonban a törvényeknek feltétlen tisztelete, mely a nemzet és a koronának egyaránt első feltételét képezi. (Helyeslés.) De tiltakozik az ellen, hogy olyan kormány jöjjön, mely esetleg ex-lexben ujonoztatna, a házszabályokat a szólásszabadság rovására megváltoztatná, kijelenti, hogy a párt, melyet vezet a legmesszebb menő barcot fogja folytatni. (Zajos helyeslés a szélsőbalon.)

Zichy János gróf: Sajnálja, hogy a jog, törvény és igazság kormányának épen ilyen válságos időben kell ily módon eltávozni. Pártja nevében ki kell jelentenie, hogy ha az új kormány rendszere a régi marad, pártja tovább fog küzdenie ellene a legerélyesebb eszközökkel. (Zajos helyeslés és taps a néppártion és szélsőbalon.)

Szederkényi Nándor: Nem hiszi, hogy létezne olyan egyén, a ki törvényen kívüli állapotban akarná tovább vinni az ország ügyeit, de ha valaki vállalkozna rá, az ellen pártja nevében a legerélyesebben tiltakozik s kijelenti, hogy a legmesszebb menő barcot venné fel. Végül kérdi az elnököt, meddig óhajtják az üléseket elnapolni.

Ivánka Oszkár: A mai napot az ország szomorú napjának tekinti. Mert minden becsületes magyar ember és politikai sajnálhatja annak a kormányának távozását, mely a jog törvény és igazság jegyében oly szép eredményekkel működött. Most a mikor a kormány távozóban van, nem mulaszthatja el, hogy szívből ne kiáltás: Eljen Széll Kálmán! (Éljenzés.)

Ugron Gábor: Nem tartozik egy pártszervezethez sem. Föl kell szólaljon, hogy ne legyen félreértés. Itt a kérdés lényege az, hogy személyes uralmat folytat a korona. (Zajos úgy van! a szélsőbalon.) Ez a nemzet azért nem tud felszabadulni békljóiból, valóban munkálkodni, mert mind az az alkotmányosság, mely meg van, csak látszat. És ha haladni akarunk le kell dobnunk ez álarcot. Mi a nemzetnek vagyunk törvényhozói, nem pedig a korona akaratának eszközei. (Élénk helyeslés taps a szélsőbalon.) A válság minálunk sohasem folyik le természetes módon: nem szavaztatik le a kormány, hanem felsőbb akaratra kell távozni.

Vészi József: Miért nem engedtek szavazni.

Ugron Gábor: A korona az ellenzék meghallgatása nélkül, csupán néhány bizalmi embertől kér tanácsot. Már pedig

a kormány az ellenzék küzdelme alatt jutott krízisbe, ebből az következik, hogy a koronának az ellenzék fejét is meg kell hallgatni. E helyett azonban a kegyencek csinálnak udvari politikát. Pedig a király nemcsak a szabadelvű párt felett uralkodik és nemcsak a szabadelvű karokra számíthat. (Élénk helyeslés a szélsőbalon.) O bár nagy ellentét választotta el Széll Kálmántól, sajnálja távozását és nem követ, hanem virágot fog dobnunk utána.

De ha olyan ember jönne, a ki törvényteleniséget akarna meghonosítani, itt talál bennünket rettenthetlenül. (Viharos éljenzés és taps a szélsőbalon.)

Széll Kálmán bucsuja.

Széll Kálmán: Kénytelen még felszólalni az elhangzottak után. Ugron az egész válságot más okokban keresi, de téved. Az indok, mely a lemondást előidézte az, a mit előadott s nem szemérmeféle nézete az a koronának, ő a négy év alatt azt tapasztalta, hogy ő Felsege, a legalkotmányosabb magyar király. (Viharos kiáltás: Eljen a király! Ő a törvényeknek legnagyobb őre. Mondhatja, hogy soha a négy évi működése alatt, a legesekélyesebb nyomást sem gyakorolt a korona, ezt mondja mint távozó miniszterelnök és mint férfiú becsületszavára. Kéri a Házat ne az alatt az impressziók alatt távozzanak, mint a mit Ugron mondott. Ne adja Isten, hogy jöjjenek, de jöhetnek nehéz idők, a mikor nem szabad a korona és nemzet között választást emelni. (Viharos éljenzés a jobb-oldalon.) E drága kincset a korona és a nemzet összetartását féltve kell őriznünk mindig. Ezt meggyőződéséből mondja, mert a szíve úgy diktálja 36 évi politikai működése óta valótlanságot sohasem mondott, tehát hinni kell e mult után szavainak. (Zajos éljenzés jobbról.) Ugron azt is mondja, hogy a krízis nem volt parlamentáris, mert nem itt szavaztatták le. Hát abban, hogy nem itt a Házban szavaztatták le, ki a hibás? Nem az ellenzék akadályozta meg. Kéri a Házat, az országot szíveleljék meg szavait, a mely ha úgy lesz örömtelten s a kötelesség elvégzésének tudatában távozik e helyről, a hol most utolsót szolt. (Viharos, percekig éljenzés jobbról.)

Kossuth Ferenc: Azzal szemben, a mit Széll Kálmán mondott, azt kérdi, hogy vajjon az évszázadok iránti királyi hűségünkben mi hasznunk volt, mikor most nemzeti közvéleményeinket sem adják meg.

Rátkai László: Ki kell használni e helyzetet és reá kell mutatni arra, mi a valóság és mi a látszat. Megcáfolni akarja azt az elégius hangulatot, a mely látszólag a függetlenségi pártion elterjedt. Miért bukott meg Széll Kálmán: a katonai javaslatokért. Ez pedig győzelmet jelent a függetlenségi pártra. A korona az utód dolgában nem fogja megkérdézni az ellenzékét. Ime üres a honvédelmi miniszter széke. Hol van? Bécsben. És hol van ilyenkor a magyar király? Óhajtja, hogy a király és a nemzet közt egyetértés legyen, de az eziránti óhaj nemcsak itt nálunk, hanem Bécsben is hangozzon el a magyar részéről. (Zajos helyeslés a szélsőbalon.)

Elnök: Reméli, hogy a Ház elfogadja a miniszterelnök előterjesztését, az üléseket elnapolja és a Ház újbeli összehívásával az elnökséget bizza meg. (Helyeslés.) Ezzel az ülést bezárja.

Városi közgyűlés.

— Első nap. —

Debrecen, június 17.

Két fontos tárgy gyűjtötte össze tegnap délután a városatyák a közgyűlési terembe, a rendőrbiztos választás és a zárszámadás. A restauráció óta csak egy irnok választás volt, természetes, hogy a városatyák nagy számban jöttek el legértékesen jogukat gyakorolni.

A míg a választásig lemorzsolgatták a tárgysorozatot, csend ülte meg a közgyűlési termet. A választás egy kis izgalmat hozott, a zárszámadásnál pedig heves vita indult meg. Ferenc Gyula és Márton Imre kritizálták meg a terjedelmes munkát. Ferenc még általánosságban sem akarta elfogadni. Márton Imre engedékenyebb volt, ő a jog- és pénzügyi-bizottság álláspontjának elfogadásához kötötte feltételeit. A többség azonban más véleményen volt. Meghallgatta Vecsey Imrének logikus előadói beszédét s tárgyalás alá vette a zárszámadást. Sok érdekes, megszívlelésre méltó felszólalás hangzott el a tárgyalás kapcsán, de viszont örömmel kell megállapítanunk, hogy a bizottsági tagok a mult évi zárszámadásban már jelentékeny javulást találtak.

A közgyűlés lefolyásáról tudósítók az alábbiakat jelenti:

A polgármester jelentése.

A közgyűlést egynegyed négykor nyitotta meg Puky Gyula főispán, üdvözölte a megjelent városatyákat.

Az ülés megnyitása után Kovács József polgármester terjesztette elő jelentését a város március—április havi állapotáról. A jelentés szerint a közbiztonsági viszonyok kielégítőek voltak. A közegészségügyi viszonyok azonban jóval kedvezőtlenebbek. Különösen a kanyaró és a ronesoló toroklob grasszált, a mely miatt az óvodákat is be kellett zárni. A polgármester azután beszámolt minden társadalmi és közigazgatási mozzanatokról.

Dr. Kalmár Barna a jelentés felolvasása után indítványozta, hogy a kerületi orvosoknak a nyár folyamán a városi vegyész is segítkezzék a piac vizsgálatoknál. Kovács József polgármester kijelentette, hogy a mint erről a kerületi orvosok jelentést tesznek, a dologról intézkedést fog tenni. A közgyűlés ezt tudomásul vette, tudomásul vette a polgármesteri jelentést is.

Miniszteri leiratok, megyei átiratok.

Csóka Samu tanácsnok referált ezután a boritaladó eltörlése vagy minimumra való leszállítása érdekében, a képviselőházhoz intézett felirat sorsáról. A felíratra Lukács pénzügyminiszter azt válaszolta, hogy a kérelem nem teljesíthető. A közgyűlés a leiratot tudomásul vette.

Komorócy Ferenc és társai a közgyűlés egyik határozata ellen, a mely a Hűvelyes-utca soron kívüli világítását teljesíthetőnek nem tartotta, megfeleltetve a belügyminiszterhez. A belügyminiszter Komorócy felebezését elutasította. A közgyűlés ezt is tudomásul vette.

A kereskedelemügyi miniszter ut az ország nagyobb ipari és kereskedelmi központjain munkaközvetítő intézetet

NÉMETHY JÓZSEF elsőrangú modern fényképész-műterem
Debreczenben, Piacz-utczá 42. sz. (Lamprecht-palota.)
Felvétel-k mindennap eszközöketnek, vasárnap és ünneppapokon is.

akar felállítani és pedig úgy, hogy egyharmadát a költségeknek az illető törvényhatóság, egyharmadát az illető kereskedelmi és iparkamara, egyharmadát pedig a kereskedelemügyi miniszter fedezné. — A közgyűlés úgy határozott, hogy a Debrecenben felállítandó munkaközvetítő intézet költségeinek fedezésére 1904-től kezdve évenként 1570 koronát szavaz meg.

Elhatározta a közgyűlés, hogy hasonlított felirattal támogatja Pozsony-megye feliratát a vasárnapi munkaszünet és Fejérmegyének elnevezés felállítására tárgyában. A magyar iskolahajó céljaira a közgyűlés nem szavazott meg semmit. Somogy-megye feliratát, mely a magyar földnek, magyar kézben való megtartását sürgeti, hasonló felirattal fogja támogatni a közgyűlés. Ennél a pontnál Ferenc Gyula dr. indítványára elhatározta a közgyűlés, hogy a földteher leszállítása iránt is feliratot fog intézni a képviselőházhoz.

Jelentés a budapesti utról.

Oláh Károly tanácsnok ismertette ezután az iskolák rendezésének ügyében Budapesten járt deputáció utjának eredményét. A deputáció utjáról Puky Gyula főispán tett jelentést, ezt olvasta fel a kultur tanácsnok. A jelentés beszámolt a házbéradó ügyében Lukács miniszternél járt küldöttség utjáról is. Ugy a pénzügyminiszter, mint a belügyminiszter a legnagyobb jóindulattal ígérték a házbéradó ügyében.

Ferenc Gyula drt, részben megnyugtatta a jelentés, de szükségesnek tartja, hogy a törvényhatósági-bizottság kimondja azt, miszerint ezt az ügyet a tanács gondos figyelemmel kíséri.

Simonffy Imre, Jóna Dániel felszólalásai után a közgyűlés a jelentést tudomásul vette s Puky főispánnak az ügyben tanúsított buzgalmaért köszönetet szavazott.

A város ludovicei alapítványa.

Debrecen Ludovika akadémiai alapítványi helyére, a mely e tanév végén megüresedik, négy ifju pályázott. Balázs Odón fia Iván, néhai Szombathy Kálmán fia Kálmán, Kubinyi Kálmán fia Gyula, Iklódy Gyula fia Gyula.

A tanács első helyen Balázs Ivánt, második helyen Szombathy Kálmánt, harmadik helyen Kubinyi Gyulát ajánlotta.

A bizottsági tagok nagy része azonban Szombathy Kálmán mellett foglalt állást, elnöklő főispán az ügyrend értelmében elrendelte a szavazást. A szavazás eredménye az lett, hogy a közgyűlés első helyen nagy szótöbbséggel Szombathy Kálmánt jelölte. A szavazatok így oszlottak meg: Beadatott 94 szavazat, ebből kapott

Szombathy Kálmán 73,
Balázs Iván 21 szavazatot.

Az ajánlás sorrendje tehát a következő 1. Szombathy Kálmán, 2. Balázs Iván, 3. Kubinyi Gyula.

Rendőrbiztos választás.

Puky Gyula főispán bejelentette, hogy a megüresedett rendőrbiztosi állásra több pályázó s ezek között 7 igazolványos altiszt jelentkezett. A törvény értelmében a rendőrbiztosi állást ezek közül kell betölteni. Az ügyrend szerint első sorban a kijelölő bizottságnak kell négy pályázót ajánlani a közgyűlésnek.

A kijelölő választmány így alakult meg. Elnök Puky Gyula, tagok Lengyel Imre, Simonffy Imre, dr. Kola János, dr. Kenézy Gyula, Márton Imre, Juhász Ignác.

Kijelölte a bizottság a következő igazolványos altiszteket.

Bikfalvy Miklós.
Deli Lajos.
Saller Bernát.
Csekő Ambrus.

A közgyűlés egyhangú közfelkiáltással *Bikfalvy Miklóst választották meg rendőrbiztosnak.*

Gázgyári építkezések.

A légszuszgyári telepen gázmeisteri és két szerelői lakás építése vált szükségessé. Az építésre vonatkozólag a tanács előterjesztést tesz a közgyűlésnek. A közgyűlés az építési engedélyt egyhangulag megadta.

A világitási vállalat üzleti eredménye.

A világitási vállalat üzleti eredményét Szabó Kálmán tanácsnok ismertette. Javasolja, hogy a közgyűlés fogadja el a zárszámadást.

Nagy Sándor azt indítványozza, hogy miután a bizottsági tagok egy része nem kapta meg a kinyomtatott zárszámadást, vegyék le azt a napirendről.

Juhász Ignác a közbesítés pontossága mellett szólal föl.

Puky Gyula főispán megnyugtatta a bizottság tagjait, hogy a jövőben mind néfele közbesítés postán fog történni.

Ferenc Gyula tudomásul veszi a gázgyár számadást, de felhívja a tanács figyelmét arra, hogy ne csak a beruházásokkal gondoljon, hanem azzal is, hogy a gázgyár jövedelme a pótlódó csökkentésére fordítsák. Mert a gyárat házi kezelésbe vették, erre a tanács kötelező ígéretet tett.

Márton Imre az értékesítőkenesi alapra tett megjegyzést. Debreceni Jenő igazgató felvilágosítása után a vállalat számadást a közgyűlés jóváhagyta.

Az 1902. évi zárszámadás.

Vecsey Imre főjegyző ismertette a zárszámadást, a melyet a jog- és pénzügyi-bizottság és a tanács némi megjegyzéssel elfogadásra ajánl. Jelzi, hogy felolvassa a felügyelő bizottság jelentését is.

Juhász Ignác: Ilyen nincs!

Vecsey Imre: Tényleg nincs, de a bizottsági közgyűlés utasítása folytán mégis van s a zárszámadás könnyebb átvizsgálása végett Kovács József polgármester kérte fel a megszüntetett felügyelő-bizottság tagjai helyett a bizottság több tagját, a kik ezt a munkát szívesen teljesítették. Előadja ezután a főjegyző, hogy a bizottságok megállapítása szerint, ha van is itt és ott tulkiadás az egyes tételeknél, általánosságban nincs tulkiadás. Ugy a gazdasági, mint a jogügyi-bizottság kiemeli, hogy a multakhoz képest nagy haladás, illetve javulás van a zárszámadásnál. Kéri ezután, hogy a zárszámadást általánosságban fogadja el a közgyűlés.

Ferenc Gyula nem fogadja el általánosságban sem a költségvetést már csak azért sem, mert azt egy olyan bizottság vizsgálta át, a melynek ahhoz semmi köze.

Kovács József polgármester kijelenti, hogy Ferenc Gyula tévedésben van, mert erre közgyűlési megbízása volt. Debrecen polgármestere törvényes alapon állva szokott hivatalos dolgaiban eljárni.

Vecsey Imre, Márton Imre felszólalásai után, Juhász Ignác arról az adhoc bizottságról tesz említést, a melyet a polgármester hívott össze és a mely a felügyelő-bizottság teendőit végezte. Kívánja, hogy mutassák meg azt a köz-

gyűlési határozatot, a mely egy ilyen adhoc-bizottság összehívását kimondotta.

Puky Gyula: Ez nagyon jelentéktelen kérdés és felesleges vitát provokálni miatta. A ki akarja vegye figyelembe, a ki nem akarja ne törődjék vele.

Márton Imre: Nagy tévedésben vannak egyesek az adhoc-bizottság működéséről. Inkább köszönettel kellene tudomásul venni működését. Simonffy Imre felszólalása után a közgyűlés a zárszámadást az általános tárgyalás alapjául elfogadta.

Az egyes tételeknél jórészt a jog- és pénzügyi-bizottság álláspontját fogadta el a közgyűlés.

A szeszüzet tételénél Márton Imre elhiszi, hogy a zárszámadásban jelzett összeg mint a szeszüzet jövedelme befolyt, de kételkedik abban, hogy ez tiszta jövedelem. Indítványozza, hogy a szeszüzet kezelésének megvizsgálására küldessék ki bizottság.

Horváth István a gazdasági-bizottság azon javaslatát kéri elfogadni, hogy a szeszüzetet napi biztosok ellenőrizzék. *Papp László mellett nagyon elfér egy napi biztos.*

A közgyűlés végül is abban állapodott meg, hogy utasította a tanácsot a szeszüzet szabályrendeletének elkészítésével. *A szeszüzet megvizsgálására pedig Márton Imre, Szentesi János és Pálfi Gábor bizottsági tagokat küldték ki.*

A vám- és piaci tételek letárgyalása után elnöklő főispán az ülés folytatását ma délután 4 órára tűzte ki.

Egyház és iskola.

Alapvizsgák a főiskolán. A főiskola jogi tanszakán ma kezdődnek a júniusi alapvizsgálatok s már e hó 22-én befejezést is nyernek. — A jelentkezők száma felette csekély.

Vizsgák a gépjavitó műhelyben. A gépjavitó műhely tanonciskolájának növendékei e hó 22-én vizsgáznak. Délelőtt lesznek a gyakorlati, délután az elméleti vizsgák. — Az ipartestület felhívja különösen a lakatosok és asztalosok figyelmét arra, hogy e vizsgákat hallgassák meg, főleg a tanoncoktatás kitűnő voltának elismerése céljából.

Egyház gazdasági ülés. A debreceni ev. ref. egyház gazdasági bizottsága június hó 17-én, d. u. 3 órakor az egyház tanácstermében ülést tart. Tárgyak: Folyó ügyek.

A felső kereskedelmi iskola új tanára. A debreceni felső kereskedelmi iskolában, az intézet egyik érdemes tanárának Zalai Márknak nyugdíjazásával megüresedett tanári széket tegnap töltötte be az intézet felügyelő-bizottsága. Zalay Márk utódjául Nyilasy Károlyt választotta meg s ki ez idő szerint a nagyváradi kereskedelmi iskola tanára.

VIDÉK.

Meggyilkolt kereskedő.

— Saját tudósítónktól. —

Minden részében borzalmas eset történt tegnap este Varasd közelében. Egy gazdag kereskedőt öltek meg és rabolták ki a kegyetlen rablók, noha az, hogy életét megmentse, maga ajánlotta fel nekik vagyónát.

Az áldozat Khon Izidor varasdi kereskedő, a kinek 400.000 forintnyi vagyona van.

Khon Pregradában nyaraló öcsesét akarta meglátogatni és kocsin ment oda.

A kocsit egy Dulecsku István nevű tót származású kocsis hajtotta.

Prograda közelében egyszerre vagy tíz felfegyverkezett ember ugrott elő a bokrok-ból és megállította a kocsit.

A kocsis a fegyverek láttára leugrott a bakról és rémületében el akart menekülni. De utána lőttek és egyik golyó találta is. Dulecsku erre összeesett és halottnak tetette magát. Ez entette meg.

A parasztok, valamennyien horvátok, erre nekiestek a kocsiban remegő zsidónak és miután előbb elverték ráordítottak:

— Pénzt, vagy életet!

Khon zsebébe nyúlt és önként átadta minden nála levő pénzét és értéktárgyát. Háromezer korona és egy vastag arany gyűrű volt nála.

— Itt van mindenem, most hagyjatok békében!

Miután tényleg meggyőződtek arról, hogy már több vagyona nincsen Khonnak, már-már elakarták eresztetni.

Egyszerre megszólal az egyik és az elhajtani készülő Khonra kiáltotta:

— Várj!

Ezzel felre hívta társait és miután néhány percig tanácskozott velük, odalépett Khonhoz és ezt mondá:

— Zsidó meg kell mégis hallnod!

Khon térdénállva könyörgött életéért de nem kegyelmeztek meg neki.

— Elárulhatsz bennünket és ezért meg kell halnod. Készülj a halálra!

Ezzel fegyvereikkel nekiestek mind a tizen és addig verték a fejét, a míg az egészen formátlan lett a sok ütéstől. A meghalt Khont vérében hagyva eltávoztak azután.

A kocsis mindezt borzalommal végig nézte, de nem mert mukkanni, mert őt is megölték volna. A mint a rablók kimentek azonnal Varasdra sietett, a hol elmondotta a rémes gyilkosságot. A esendőrok már elfogták a rablógyilkosokat.

Százkét éves leány. Érdekes vendége volt a napokban a csabai kórháznak. Egy öreg, töpörödött anyóka jelentkezett felvétel végett. Elmondta, hogy Boldis Katalinnak hívják még hajadon s irásokkal bebizonyította, hogy százkét esztendő. A százkét tavaszt látott hajadon már elkészítette halotti ruháját, szemfedőjét, bár jó egészségnek örvend. Csodálatos, hogy látóképessége még mindig jó, százkét éve dacára szemüveg nélkül varr és köt.

A kétéves katonai szolgálat.

— Távirati tudósítások. —

Már néhány hónappal ezelőtt megirtuk, hogy a közös hadügy-miniszteriumban arra az elvi álláspontra jutottak, hogy behozzák a kétéves szolgálatot és hogy ez az újítás igen nagy újabb terheket jelent, melyet akkor részleteztünk is. Most ezt a tényt már félhivatalosan is konstatálják, még pedig azonnal a munkálatnak a révén, melyet a végleges véderő javaslattal kapcsolatban Ausztriában is, nálunk is a törvényhozások elé fognak terjesztetni, de valószínűleg már jóval előbb, tán két vagy három hét múlva nyilvánosságra fognak hozni.

A közös hadügyminiszterium tanulmánya behatóan tárgyalja mindazokat a feltételeket és módokat, melyek mellett a két

éves szolgálati idő behozatala lehetséges. Elsősorban hangsúlyozzák, hogy a hadseregnek az újítás során nem szabad minőségileg gyöngülnie, a miért sokkal nagyobb súlyt kell fektetni a legénység kiképzésére.

A legfontosabb eszközök ennek a célnak elérésére a létszám megfelelő felemelése, hivatásos altiszti kar megeremtése, jobb lövő- és gyakorlóterek megszerzése, a munitív adagok nagyobbitása, sűrűbb és nagyobb fegyvergyakorlatok. A leszállítás csak a gyalogságra szólana, ellenben a lovasságra, táborig tüzérségre és műszaki csapatokra nem terjedne ki, mert ezeknek kiképzése két év alatt állítólag lehetetlen.

A záró fejezetben a hadügy-miniszterium hangsúlyozza, hogy a jelzett feltételek alatt hajlandó volna a reform életbe léptetésére, de a maga részéről sem titkolhatja el, hogy ez az újítás óriási pénzáldozatokkal jár.

Miniszterlisták.

— Távirati tudósítás. —

Megindult a listák gyártása. Valamennyit leközelni lehetetlen és komolyan ma tulajdonképpen egyet sem lehet venni, de azért néhány markánsabb listát mégis adunk, hogy lássa a közönség, hogy egyes frakciók miféle embereket szeretnének a kabinetben látni.

A nemzeti pártiak listája a következő: Elnök: gróf Szapáry Gyula, belügyminiszter: Gulner Gyula, pénzügyminiszter: Lukács László, kereskedelmi miniszter: Láng Lajos, igazságügyminiszter: Hódossy Imre, vallás- és közoktatásügyi miniszter: Wlassics Gyula, földmivelésügyi miniszter: gróf Zselenszky Róbert, honvédelmi miniszter: báró Fejérváry Géza, a latere Széchenyi Gyula és horvát miniszter Cseh Ervin. Szóval ők számíthatnak egy esetleges Szapáry-kabinetben három tárcára, a többi marad még a gyűlölt Lukács és Fejérváry is, mert ezeket állítólag a király nem engedi.

A másik lista pedig az ugynevezett Csáky lista. Elnök: gróf Csáky Albin, belügyminiszter: gróf Tisza István, pénzügyminiszter: Wekerle Sándor, kereskedelmi miniszter: Hieronymi Károly, igazságügyminiszter: Hódossy Imre, vallásügyi miniszter: Berzeviczy Albert, földmivelésügyi miniszter: Darányi Ignác, honvédelmi miniszter: báró Fejérváry Géza, a latere gróf Andrássy Gyula és horvátminiszter: Cseh Ervin.

A Tisza-kabinet esetleges listáját így kombinálják: Elnök: gróf Tisza István, pénzügy: Lukács László, honvédelem: báró Fejérváry Géza, kereskedelemügyi: Hieronymi Károly, vallás: Berzeviczy Albert, igazságügy: Plósz Sándor, földmivelésügyi: Darányi Ignác, a latere: gróf Andrássy Gyula,

horvát: Cseh Ervin. — Ez a három u. n. főlista, de ezeket is egyes nevekben variálják, sőt forog még egy Andrássy-lista is, mely a Tisza felétől csak annyiban üt el, hogy Tisza helyett Andrássy az elnök, Darányi helyett Zsilinszky a földmivelési és Andrássy helyett Széchenyi Gyula a felsége személye körüli miniszter.

UJDONSÁGOK.

* **Vizsgálati hangverseny.** A debreceni zenede egyleti helyiségében június hó 21-én, vasárnap este 7 és fél órákor vizsgálati hangversenyt rendez. Műsor: 1. Spohr L. 2. mü. L. 2. ik hegedű hangverseny. D. moll. Adagio. Allegro moderato. Előadja: Darvas György. 2. Rubinstein A. 44. mü. Román. És dur. Rheinberger. 5. mü. 1. sz. Impromptu. Előadja: Weiss Ella. 3. Bihari J. Requiem, fia halálára (1821.) Átdolgozta vonós négyesre alkalmazta: Fűredi József. Előadja: a zenedei növendékek vonós négyese. 4. Meyer-Helmund E. 21. mü. 2. sz. A varázsdal. Meyerbeer J. Árnýk-tánc ária a „Dinorah“ dalmüből. Eneklő: Bognár Matild. 5. Viotti J. B. 22-ik hegedűverseny. Moderato. Előadja: Weszprémy Andor. 6. Chován K. 5. mü. Hangulatképek. 1. sz. Előadja: Sztelhló Erzsébet. A 3. szám után 5 pernyi szünet. A műsor egyes számainak előadása alatt az ajtók zárva tartanak. Hangverseny után a kitüntetésre kiválóan érdemesnek talált növendékek között a jutalomdíjak kiosztása. — Helyárok: az 5. első széksorban számozatlan ülőhely ára 50 fillér, a többi sorokban ülőhely, valamint állóhely ára 20 fillér. E csekély díj a rend fontartása s célserűség szempontjából vétetik s a bevétel a tanári segélyalap javára fordítatik. Pénztárnyitás 6 és fél órákor. Kezdeté este 7 és fél órákor pontbnn.

* Házassággal szédelő asszony.

Régen keresett szélhámos asszonyt tartóztatott le tegnap a rendőrség, a ki házassági szédelgéseivel Debrecenben és a közel vidéken többeket érzékenyen megkárosított és meglopott. A szédelő asszonyt valódi nevén Grün Linának hívják és Nyiregyházán állandó lakással bír. A rendőrséget azzal vezette tévútra, hogy csalásait különböző állneveken követte el, valódi neve, csak tegnap, elfogatása után derült ki. A sok rafinériával és furfanggal megáldott asszony a nyiregyházi társadalom legjobb hangzása neveit vette fel, mint Horváth Gáborné, Mezössi Béláné, Csengeri Gáborné stb. Különböző ürügyek alatt befurakodott a helybeli egyszerű leányos házakhoz és fényes házassági ígéretekkel annyira kiérdemelte ezek bizalmát, hogy minden szavát készpénznek vettek. Másnap, mikor a szédelő asszony s vele együtt valamelyes ékszerük, mint aranyóra, lánc, gyűrű, vagy készpénzük is eltűnt, vették észre, hogy be vannak csapva. Tegnap délután egy ilyen áldozata felismerte s a rendőrség segélyeivel elfogatta. Grün Lina mindent tagad, de ezzel mit sem használ ügyének, mert mindazok, akiket becsapott, azonnal felismerték benne a szédelő asszonyt. — Lassan maga is kezdte belátni, hogy így aligha fog kivevickélni a hinárból s ravaszul más

hurokat kezdett pengetni. Bolondnak tette magát. Ezzel már sikerült neki két ízben kijátszani a törvényt s megvan róla győződve, hogy most is használni fog. A rendőrség azonban most az egyszer túl jár az eszén s nem fog felülni hazudozásainak. Grün Linát a vizsgálat befejezéséig fogva tartják.

* **Meghívás.** A Szent László-dal-egylet választmányi tagjait tisztelettel kérem, méltóztassanak f. hó 22-én, este fél 8 órakor, a róm. kath. elemi iskola IV. oszt. tantermében tartandó választmányi ülésen lehetőleg megjelenni. Debrecen, 1903. június 16. Bárdossy elnök.

* **Halálozás.** Lapunk tegnapi számban megírtuk, hogy Brutmán Alajos főorvos neje szül. Stencinger Anna asszony meghalt Krakkóban. Holttestét hozzátartói hazaszállították s temetése ma d. u. 5 órakor, a Batthányi-utca 13. számú háztól lesz. A temetésre a gyászoló család ez uton is meghívja az elhunytak debreceni rokonait, ismerőseit, általában a gyászoló család bánata iránt érdeklődő közönséget. A család különben a következő gyászjelentést adta ki:

Dr. Brutmán Alajos es. és kir. főorvos, az I. hadtest egészségügyi főnöke sajt, valamint leánya Tróster Károlyné szül. Brutmán Vilma és veje Tróster Károly es. és k. kapitány a 39. gyalogezredben, ugyszintén az édes anyja özv. Stencinger Károlyné szül. Gaszner Jozefa és az egész rokonság nevében fájdalomtól megtört szívvel tudatja a felejtetlen feleség, illetve jó anya, anyós, gyermek és rokonnak Brutmán Alajosné szül. Stencinger Anna urnőnek folyó hó 13-án, déli háromnegyed egy órakor, élete 51-ik évében, a halotti szentségek ájtatos felvétele után, hosszas, súlyos betegség következtében Krakkóban történt csendes elhunytát. Drága halottunk földi maradványai folyó hó 17-én, d. u. 5 órakor fognak a Batthányi-utca 13. számú háznál beszenteltetni s onnan a Szent-Anna-utcai róm. kath. sírkertben lévő családi sírboltban örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szentmise áldozat a helybeli róm. kath. plébánia templomban folyó hó 20-án, reggeli 8 órakor fog az egek urának bemutatni. Debrecen, 1903. június hó 16. Az örök világosság fényeskedjék neki! Nyugodjék békével. A temetést Gebauer K. temetkezési intézete rendezi.

* **Budapesti labdarugó csapat Debrecenben.** A „Debreceni torna- és kerékpáros egyesület” Sport-tere a nyár folyamán több idegen labdarugó csapat mérkőzésének lesz színhelye. A mint az egyesület elnökségétől megtudtuk már a legközelebbi napokban az az vasárnap, folyó hó 21-én délután 5 órakor lesz az egyesület labdarugó csapatjának mérkőzése egy budapesti labdarugó csapattal, a mely mérkőzést a nyár folyamán még több u. m.: az eperjesi, kolozsvári, a budapesti póstások sport-egyletének labdarugó csapatának mérkőzése fog követni. Ez alkalommal a budapesti torna club küldi Debrecenbe egyik csapatját, mely kipróbált, kitűnően begyakorlott csapat közreműködése által Debrecen város t. közönségének alkalmá lesz egy teljesen szabályszerű labdarugó mérkőzésnek lefolyását a sport-terén szemlélhetni. A debreceni torna- és kerékpáros-egylet labdarugó csapatja e mérkőzésre erősen készül és szorgalmasan gyakorol, a budapesti kitűnően begyakorlott csapattal szemben a debreceni derék labdarugónknak

erős küzdelmük lesz, mely küzdelem a mérkőzés lefolyását annál érdekfeszítőbbé fogja tenni. Az egyesület elnökségétől nyert értesítés szerint a helyárok a néző közönség részére ez alkalommal a következők lesznek. Páholy 4 személyre 5 kor. Tribün ülőhely 1 kor. Ülőhely a tribün mellett és a tribünnel szemben 60 fillér. Allóhely 40 fillér. Deákjegy 20 fillér. A debreceni torna- és kerékpáros-egyesület tagjai, a kik a múlt 1902. évi tagsági díjjal hátralékban nincsenek, az erről szóló nyugta felmutatása mellett a pénztárnál ingyen jegyet kapnak, a részükre a tribün melletti bal oldali ülőhelyek I-ső sorában fentartott helyre. Jegyek előre szombaton folyó hó 20-án, kaphatók: Szent-Királyi Tivadar utócai Borsos és társa cég üzletében, hol előjegyzések a csekély számban levő páholyok és fedett tribün ülőhelyekre már most is elfogadtatnak. Tekintettel a sportterület fedett tribün nézőhelyekre és a labdarugó területének talaj minőségére a mérkőzés rossz időben is meg tartatik.

* **Az országos cipézkongresszus.** Az országos cipézkongresszuson a debreceni cipészeket a következő iparosok fogják képviselni: Kiss J. Ferenc, Csicó Lajos, Jakab Károly, Farkas Sándor, Réthy György, Nagy Dezső, Kovács Kálmán, Simon Imre, Szibrine Mihály, Klein Sámuel, Varga István és Udvarhelyi Balázs. A cipékiállítás előkészítő bizottsága a zsűribe debreceni tagul egyhangulag Stieber János volt cipész-mestert választotta be.

* **Öngyilkos családapa.** Megdöbbentő öngyilkosság történt tegnap. Egy erőteljes munkabíró, nős és családos ember, Goszpodár János kovácssegéd dobta el magát az életet s szörnyű tettével megfosztotta családját egyetlen támaszától. A kenyérkereső halálával a nyomor köszöntött rájuk, mely az éhalálal fenyegeti az apró árvákat, Goszpodár János az Egymalom-utca 13. számú házában lakott kisded családjával a legszerényebb körülmények közt. A családfenntartó hónapok óta állás nélkül járt-kelt a városban. Munkát keresett, de nem talált. Egyik nap a másik után telt el reménytelenül. Nehéz napok következtek. Goszpodár buskomorra lett s látva hasztalan erőlködését a kétségbeesés vett rajta erőt. — Öngyilkossá akart lenni. Többször megkísérelte, hogy marólygall elemészti magát, de családjának mindannyiszor sikerült végzetes tettét idejében megakadályozni. — Tegnap reggel sötét gondolatokkal telve bucsuzott el családjától. Felesége bal-sejtelemről gyötörve nem akart elengedni, majd utána ment. Goszpodár sietve távozott hazuról és az utcák tömkelegében eltűnt a felesége szeme elől. Sokáig bolyonghatott a város területén, míg a sors kivezélte a Péterfia-utcai temetőbe. Végzetes tettét itt követte el. Délután 2 óra tájban egy munkás ember félig ülő helyzetben akadt rá. Nyakára hurkolt kötéllel halva csüngött egy alacsony akácán. A helyszínen megjelent rendőrség a holttestét kiszállította a kórházba, honnan holnap fogják eltemetni. Halálát feleségén kívül három kiskorú gyermeke siratja.

* **Köszönetnyilvánítás.** Mindazon jóbarátok, barátok, ismerősök, a kik felejtetlen drága emlékü Józsi fiam temetésén megjelenni s részvételükkel mértetlen fájdalmunkat onyhítani követhettek voltak, fogadják hálás köszönetünket szíves megjelenésükért. — Továbbá mindazok, a kik drága halottunk ravatárára koszorukat küldtek. Szita József és neje.

* **Asztalosok figyelmébe.** Az iglói állami faipari szakiskola ez idén tizen-négy növendékének adott segédi képesítést. Valamennyien kitűnő képzettségű emberek, a kik most gyakorlati uton óhajtják tehetségüket érvényesíteni és kenyerüket megkeresni. Azon építő- és butorasztalosok, a kik e segédek képzettsége és szegődési feltételei iránt érdeklődnek, az ipartestületnél részletes felvilágosítást nyerhetnek.

* **Uj műsor a Hauer mulatóban.** A Hauer mulató társulata tegnap este teljesen új műsorral lépett a közönség elé. Az új műsor magas nivója a legkényesebb igényeket is kielégíti. Légtornász, zenekohózái mesés dolgokat és a mi a fő teljesen új mulatságokat produkálnak. Kitűnő és bájos Copélia nővérek tánca, Hős Terka a kitűnő hangu énekesnő énekszámai. Szücs Laci, a kinek jó neve van Debrecenben, csupa értékes számokat ad elő. A vén kocsis, Agrand Cafféban, a baka nóták, zajos tapsokat produkáltak. Az új műsor az első este teljesen meghódította a közönséget és úgy hisszük, a következő előadások zsufolt nézőtér előtt fognak lefolyni.

* **Tegnap halottak.** Tegnap az anyakönyvi hivatalhoz a következő halálozásokat jelentették be: Tóth Bálint ev. ref. 56 éves cipész, Kerekes Józsefné ev. ref. 67 éves, Begüics András r. k. 73 éves nyug. pályabőr, Papp Péter gör. kath. 58 éves napszámos.

* **Popper Dávidné** okleveles szülész lakása: Debrecen, Hatvan-utca 31. szám.

* **Zónareggeli a Frohner étteremben** folyton frissen csapolt sör és zónareggeli, gazdag étlap szerint kapható a **Frohner szálloda** esinosan berendezett udvarkerthelyiségében.

* **Keresek a Nagyerdőn** vagy a közeli nyaralókban egy butorozott szobát. Cim a kiadóhivatalban.

* **Női- és gyermek napernyők.** nyári- és glaciékesztyűk, női-, gyermek- és férfi harisnyák, fűzők (mider), remek crepe- és túll-boák, feltűnő szép művirágok, a legmagasabb izlésnek megfelelők, olcsón beszerezhetők Bartha Kálmán főtéri üzletében, szabott árak, tisztviselőknél 5% engedmény.

TÁVIRATOK.

A király Tisza Istvánt bizta meg a kormányalakítással.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, június 16.

A mi ellen kézzel-lábbal tiltakozott az ugynevezett Széll-féle szabadelvűpárt, a pártba beolvadt nemzeti-párt és a teljes ellenzék, az ma megmásíthatatlanná vált. A király ma délután 1 órakor hosszú ideig tartó kihallgatáson fogadta gróf Tisza Istvánt s a kihallgatás végével megbizta Tiszát a kormány megalakításával. A hír, mint alább következő távirataink jelentik, politikai körökben mélységes konsternációt keltett s különösen az ellenzék vette a hírt nagy komolysággal tudomásul. Távirataink a politikai helyzet újabb alakulásáról a következőkben számolnak be:

Budapest, június 16. A képviselőház ülése után a képviselők a folyosón folytatták a helyzet megvitatását. Kormányválság még aligha okozott olyan mély komorságot ellenzéki körökben mint a mostani. A függetlenségi-párt reményességét a többség egy részének Tisza ellenes magatartása némileg biztatja, de a kedv mégis komor. Az ellenzék abban bizakodik, hogy Tisza István nem kap többséget. A jobb oldali folyosón még nagyobb volt az izgalom. Különösen a Tisza ellenes mágnások vannak harcias kedvben. Andrassy ugyan erősen csilapította őket és arra kérte, hogy helyezkedjenek várakozó álláspontra, — de a hangulat mégis éles — és Tisza ellenes. Később azután kiszivárgott, hogy a mágnás csoport beleegyezett Andrassy pozíciójába és egyelőre nem tüntetnek Tisza ellen.

Budapest, június 15. Széll Kálmán megkérte politikai barátait, és tisztelőit, hogy a tervezett tünteléstől tartózkodjanak.

Bécs, június 16. Fejérvary Géza báró kora reggeltől déli tíz óráig a magyar miniszteriumban dolgozott a véderő javaslatok átalakításán. Azután a király katonai irodájába ment, onnan a királyhoz, a hol 2 órai külön kihallgatáson volt. Egy órakor délután Csáky volt külön kihallgatáson, utána Apponyi Albert gróf, Szapary Gyula és Tisza István. Előbb még Széchenyi Gyulával és Hieronymi Károlylyal tanácskozott a király.

Bécs, június 16. **A király délután ismét hosszabb kihallgatáson fogadta Tisza István grófot és megbizta a kabinet megalakításával.**

Királyválasztás után.

Belgrad, június 16. A város ma teljesen ünnepi képet öltött. A hazakérel lobogók lengenek, nyilvános helyeken Péter király arcképeit és szobrocskúkat árulják. — A katonaság teljesen elvonult most már a város minden utcájáról. — A nemzetgyűlés ma délelőtt Velimirovics elnöklésével ismét összeült a konakban. Velimirovics felolvasta a király táviratát, a melyet dörgő zsviozassal fogadtak. Ezután a megváltoztatott alkotmány tárgyalását kezdték meg. Az új alkotmány a királyi jogokat lényegesen kisebbiti. A gyűlésen aláírták a királyválasztási okmányt. A király elé menendő deputáció holnap hajnalban indul el a gyorsvonattal Genfbe. Ma délelőtt a metropolita a székesegyházban Te-Deumot cebraált, melyen testületileg megjelent a nemzetgyűlés.

Lukács és Szapary Bécsben.

Bécs, június 16. Báró Fejérvary Géza honvédelmi miniszter és gróf Szapary Gyula tegnap este Budapestről ideérkeztek.

A szerb királygyilkosság.

Cetinje, június 16. Karagyorgyevics Péternek szerb királylyá való kikiáltását, a melyet Vasics szerb követ

hivatalosan közölt az udvarral, a fejedelem, a fejedelmi család és a nép nagy lelkesedéssel fogadta. Ágyukat süttöttek el, megkongatták az összes hangokat és zenekarok járták be az utcákat. A város fel van lobogóva és este ki volt világítva. A fejedelem beszédet intézett a néphez, a melyben kiemelte az új király híres őseinek kiváló erényeit és vitézségét, de egyuttal elítélte Sándor király meggyilkolását.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A kir. tábla elnöke Szatmáron. Bernáth Elemér, a debreceni kir. ítélőtábla elnöke, Olchváry Zoltán titkára kíséretében vasárnap este Szatmárra érkezett, hogy a hatáskörébe tartozó helybeli kir. törvényszéknél és járásbírósnál hivatalvizsgálatot tartson. A kir. tábla elnök a tegnapi nap folyamán a polgári felelveteli tárgyalásokat és egy bünygyi főtárgyalást hallgatott meg. Az egyes hivatalok vizsgálatára, a mely huzamosabb időt fog igénybe venni, előreláthatólag csak csütörtökön kerül sor.

§ Uj albiró. A király dr. Üdényi Nándort, a debreceni ítélőtáblához berendezett bírósági jegyzőt albiróvá nevezte ki a debreceni kir. törvényszékhez.

§ Cigánytörténet. A debreceni esküdtbírósnak tegnap ítélkezett Balog Imre bünygyében, melyet legutóbbi számunkban részletesen ismertettünk. A vád- és védbeszéd elhangzása s az elnöki kioktatás után az esküdtek hat óra előtt tanácskozássra vonultak vissza. Tizenegy kérdést kellett elbírálniok. Fél nyole után hirdette ki Harmath Gergely tanár az igazmondást, mely tekintettel arra, hogy vádlott a cselekmény elkövetése idején még 16 éves nem volt, az emberölés kísérletének csak vétségében mondja ki bünygyesnek Balogot. A törvényszék e veridiktum alapján Balog Imrét tizhavi börtönre ítélte, ebből azonban 3 hónapot a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek számítottak be.

CSARNOK.

A tűzpróba.

(Regény.)

— Folytatás. —

Itt elhallgatott s gyöngéd tekintet vetett a hölgy arcára. Eszrevette, hogy Edith sir; örömkönyveket hullatott ő, melyek bőven omlottak alá arcáról.

— Edith, — folytató Reginald — boldogságom élete függ kegyednek egyetlen szavától. Oh Edith! drága Edith! viszonzhatja-e szerelmemet?

— Reginald — válaszolt a hölgy csaknem zokogva — Én az igazat nem akarom eltagadni öntől, még ha tudnám, hogy ezáltal a szüzi szeméremet sérténem is meg, ön becses, szerfelett drága az én szívem előtt. — Én már régóta szeretem önt és legfőbb vágyam örömének és bánatának osztályosa — szerető és szeretett neje lenni!

Az ifju oda hajolt hozzá s e vallomást csókkal pecsételte meg, a legtisz-

tább csókkal, melyet egy becsületes férfi, kedvesének nyujthat.

Hosszas esendő állott be, melyet csak a folyamnak olykor a parthoz lecsúszása zavart meg. Végre ismét fölveték megszakított beszélgetésük fonalát, de bár mily érdekes volt is ez a szerelmes párra, mind a mellett olvasóinkat nem akarjuk ennek leírásával untatni, csupán annyit jegyzünk meg, hogy nagyon sok beszélni valójuk volt még egymással és hogy igen késő volt midőn hazafelé indultak. Midőn egy babérbokor mellett elhaladtak a sűrűségben egy gyöngye neszt vélt Reginald hallani s hirtelen visszafordulván a lombok közt egy borzos fickót látta tovaosonni, kiből azonnal azon állítólagos olasz menekültre ösmert, kit a Taylor éttermében látott! Nem volt képes némi borzadályt leküzdeni. Edith szintén arra nézett s látta a gonosztevőnek rut tekintetét.

(Folyt. köv.)

A Jó zsefstadti kőkoporsó

Rablánczon a hazáért.

Irta: FARKAS EMŐD.

(Folytatás.)

A szabadság világosi temetése után ő is kimenekült, de emisszáriusként csakhamar újra bejött, a temesvári bánóságban telepedett le s mint delejező orvos nagy hirre tett szert.

Delejes gyógyításai révén sok előkelő házba lélt bejáratos s egy uri család feltűnő szépségű leányába halálosan beleszeretett. A leány nem viszonozta érzelmeit, de ő mégis rá tudta venni, hogy elaltassa.

Ekkor aztán a leggyalázatosabb módon visszaélt a leány védetelen helyzetével.

A mikor a szegény leány e szörnyű merénylet tudtára jött s tisztán állt előtte borzasztó helyzete, kétségbeesésében mérget ivott és rettentő kínok között kiszenvedett.

A szép leány nem árulta el őt; a világ előtt a szüziesség pártájával akart a koporsóba feküdni.

Jabloniczky azonban jól tudta, hogy ő ölte meg s a rettentő vádak sziklagörgetésként szakadtak lelkére.

Kétségbeesetten siratta a leányt, kiment a sirjához s ott megfogadta, hogy élete ezentúl a bünygyaté lesz.

Az önvád azonban rongyokká szakgatta a lelkét s e rongyokat szétzuzott szívének vére festette pirosra.

Fejében összezavarodott a mult és jelen, a tudomány szellemeit megfojtották benne a temetői kísértetek, szemének fénye megtört s bárgyu nézéssel meredt maga elé.

E közben az osztrák zsandároknak is szemét szurt e rejtélyes ember elfogták s beismerő vallomása után a haditörvényszék kötélhalálra ítélte, a melyet a császári kegyelem 10 évi várfogságra változtatott. Így került ő Josefstadtbá.

(Folyt. köv.)

Kiadó üzlethelyiség.

Piacz-utca 28. szám alatt a Blatner Gyula üveg és porcellán üzlethelyisége folyó hó 15-től kiadó. Értekezhetni Nádudvari Lajos vászár- és kézműáru üzletében, ezen kiadó üzlethelyiség mellett.

Zöldben tartandó ünnepélyekre!
Szines lampionok nagy választékban.

Táncmulatságokra **Confetti és Se pentin.**

Fürdőhelyek és éttermek részére **dupla Hectograph lapok drb.**

60 fillér, Hectograph tinta üvegje 60 fillér, kapható

Mihály Samuel papírnagykereskedésben
 Főter 30. szám.

Irodai különlegességek és felszerelések raktára.

Modern butor eladó.

Háló, ebédlő és salon.

Czim: Arany János-utca 2. sz.

II. emelet ajtó 10.

Szépítsd arcodat

ha nem akarsz pénzt hiába kidobni,
 a világhírű **HAJÓS-féle**

IBOLYA-CRÉME.

A bőr által rögtön felszívódik. Remek hatásu, többször kitüntetett s a hölgyközönség által legjobbnak elismert készítmény. Eltűntet rövid idő alatt szeplőt, májfoltot, bibircset, bőrvörösséget és mindennemű arczisztálanságot.

Egy tégely ára 1 korona.

Ibolya-crème szappan 70 fillér.

Ibolya-hőlgypor fehér, rózsas és krém színben 1 doboz 1 K. 20 fillér.

Ibolya-tej nappali használatra 1 kor. Bevásárlásnál csakis HAJÓS-féle készítményeket tessék elfogadni.

Kapható a készítő feltalálónál: —

HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszerész és gyógyszerészeti laboratóriumában.

Kapható minden nagyobb gyógyszerertárban.
 Budapest: Török József gyógyszerertárban.
 Debreczen: Tóth Béla gyógyszerész urnál.

Csak jó mosó és elsőrendű minőségek!

Megérkeztek a szebbnél-szebb

- Karton,**
- Francia-batiszt,**
- Zefir,**
- Himzett és ajour-batiszt,**
- Ruha-vászon,**
- Selyem-zefir,**
- Düsesz-szaten,**
- Mosó nyári kelmeink**

óriási választékban

Bosznay J. és Társa

divatruházában,

Debreczen, Kossuth-utca 5. sz.

Csak jó mosó és elsőrendű minőségek!

KERTI BOR.

60 hektoliter tőczóskerti 1902. évi termésű bor kisebb mennyiségben is eladó. Széchényi-utca 42. szám alatt.

Remek választékban megérkeztek

himzett és francia batisztok, fulardinok, kartonok, duchessek, sephirek, divatszövetek, schiné és csipkeernyők és sok más tavaszi ujdonságok.

Külön felhívjuk t. vevőink figyelmét

jól mosható ruha sephirjeinkre

métere 18 krajczár,

melyből néhány 100 vég áll rendelkezésükre...

LOVASS és LADÁNYI

Piacz-utca 7. (Bika szálló mellett)

Mintákat tessék kérni

Az új zálogház-rt.

megnyilt

Arany János-utca 9 sz. alatt.

Kölcsönöket ad:

arany, ezüst, értékpapír és más ingóságokra,

—legolcsóbb kamatláb mellett.—

KATZ JAKAB.

Alapított 1828.

FÜVESSY LAJOS

előbb FÜVESSY BERTALAN

érczöntőde és kutfuró vállalata,

Debreczen, Simonffy-utca 15.

Ajánlja saját készítményű kut szivattyuit 2 évi jótállással. Jó vizű kutak furását helyben és vidéken gyorsan és a legjutányosabban, jótállással eszközöl.

Értesítés. Üzletfelosztás.

Üzletemben lévő összes kartonok, satinok, jó mosó áruk, szövetek, különféle kendők, nap és esernyők, csipkék és himzett szélek. A téli áruk, valamint minden egyéb árucikkeim is

végkiárusítási igen olcsó árakon adatnak el.

Ezen jutányos vásárlási alkalmat ajánlom a n. é. közönség becses figyelmébe. Kiváló tisztelettel

Mayering Gyula kereskedése Piacz-utca.

Az áruraktár eladó. Az üzlethelyiség kiadó.

Apró hirdetések.

Díja 10 szögig 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szó 4 kr. 8 fillér.

Levélben tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg beküldettk. Apró hirdetések előre fizetendők.

Levelezés.

Fehér rózsza ha nem tévednék még sem, úgy ismeretséget óhajtom és 23-tól bármely napon zavartalanul szeretnék beszélni önnel, választ „Miért ne” jelige alatt kérek a kiadóba.

Ajánlat.

Érdeemes megnézni a Wallerstein Fülöp fia cég kirakatát a Piacz-utcán. A mi szépet ujal az idei divat nyújt itt van felhalmazva. Női ruhaszövetek, kartonok, francia és belga mosó árúk, napernyők övek stb. annyi van egy raká-on, hogy a szem nem telik be a látásával. A mi az árakat illeti azok pedig oly hihetetlenül olcsók, hogy sokan kételkednek. Pedig csak tessék a nagyérdemű vevőközönségnek az üzletben kissé szőjjel nézni (venni nem kell) semmiesetre sem fogja megbánni.

Boros Testvérek női-divat áruházában divatos Ruhakelmék. Selymek. Sefirek. Divatos jó Batis-tok. Vászna. Szőnyegek. Jó, olcsó Fűgönyök. Ágyterítők. Pipereczkék.

3 pár férfi nagy női szintartó kötött harisnya minden színben 75 kr. Pantent száru igen tartós gyermekharisnyák, nagyság szerint 18 krtól kezdve Márton Gyula férfi- és női divatüzletében Bika szálló mellett.

Ha jó árut készítünk, nem kell a közönséghez könyörögni, hogy „pártolja” a magyar ipart. A szánalmas pártolás helyett akkor az a saját érdekében vásárolja. Ez az eset áll fenn a Miskolcon gyártott mosdószappanokkal is. Ezek között kiválik a pármái ibolya szappan kellemes illatával, üdítő, gyöngéd, bőrfinomító hatásával. Jobb, mint bármilyen külföldi szappan. Egy drb. 80 fill., 3 drb. 2 kor. 20 fillér, készíti Szabó Béla pipere szappangyáros Miskolcon. Debreczenben kapható: Tóth Béla gyógyszer-tárában, Szent-Királyi Tivadar, Kálna Lipót, Benyáts Emil, Kontsek Géza, ifj. Czeglédy József, Márton Gyula, Weisz Sándor, Tóth Kálmán és Balázs Ödön gyógyszer-tárában. Fenti raktársaimnál különféle olcsóbb, de nagyon jó más szappanaim is kaphatók.

Pöszméte nagyszemű, kapható Benyáts Emilnél.

Darabos-utca 27. számú háznál 3 szoba, előszoba, pinoze, istálló 4 lóra, kocsiszin és kamara kiadó.

Bérbe kiadó 1904 január 1-től, Biharmegye Vértés község határában 870 kis hold (1100 ölével) föld. Ebből 368 hold fekete, 502 hold homok. Dohány termelési engedély 64 cat. hold. Átadva őszi vetéssel. Évi bérösszeg 6000 forint. Vasuti állomás Hosszu-Pályi, a távolság 20 percz. Érdeklődők forduljanak a tulajdonos özv. Nagy Lajosnéhoz Nagyvárad, Uri-utca 698. vagy Altörjay Dezsőhöz, Recsk Hevesmegye.

Nélkülözhetetlen az „Elefánt” mosópor és a „Hercules” légyor, mert legjobb, kapható minden fűszerkereskedésben.

Egy szoba, konyha kiadó. Csapókert I. járás 4. szám.

Mosásra vagy vasalásra ajánkozik 1 vagy 2 mosóné. Vendég-utca 38. sz.

Egy leánygyermek örökbe adatik, 8 évet betöltötte. Czim a kiadóba.

Bolthelyiség augusztus 1-től kiadó. Meszena-u. 26. szám.

Bocskay-kertben kényelmes nyaraló kiadó. Értekezhetni Csokonai-utca 13. sz. alatt, ugyanott jó bor kapható.

Megbízható, magános ember csaposnak vagy ital-kimérésbe ajánkozik. Czim Timár-utca 31.

Kereslet.

Ujságelárúsítók jelentkezhetnek a kiadóhivatalban.

Kerti szobrok megvételre kerestetnek. Czim a kiadóhivatalban.

Czukrásztanonez jó családból való felvétetik, Borsy czukrászdába.

Jó házból való fiu, fűszerüzletbe tanulól felvétetik Czim a kiadóba.

Veszek egy jó állapotban levő egy ló után való szódavíz vagy tejszállító kocsit. Czim a kiadóba.

Kerestetik 20-25 köblös föld tanyával haszonbérbe a Cserén. Czim a kiadóhivatalban.

Eladás.

Képes folyóirat 24 fűzet, egy évfolyam, olcsón eladó. Czim a kiadóba.

Sestakerti bor eladó, hordónként is. Eötvös-u. 10.

Uradalmi tea vaj

naponta friss érkezés 1 kilogramm

1 forint 20 krajczár, kapható

KERTÉSZ SÁNDOR

fűszer- és csemege kereskedésében,

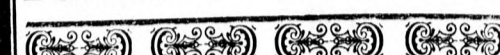
Kossuth-utca 17. sz.

Üveg, porcellán áruk, konyhaberendezések, faldiszek, vázak, kinaezüstök, gyári áron kiarusittatnak.

Ifj. Pájer József utóda

Debreczen, Városi bérház.

2114 sz.
1903

Arlejtés.

A debreczeni m. kir. dohánygyári igazgatóság a keményfa hordók és különféle deszkaneműek szállításának biztosítása céljából, folyó évi július hó 8-án, délelőtt 10 órakor megtartandó versenytárgyalást hirdet. Az ez iránt érdeklődők közelebbi felvilágosítást a dohánygyári igazgatóságnál nyernek. Debreczen, 1903. június 8-án.

Hatházy.

≡ Bérbeadó gőzmalom. ≡

A nagyvárad i. sz. káptalan

mikepércsi gőzmalma

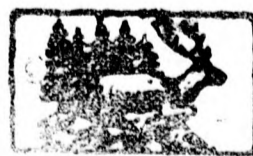
1904 január elsejétől

haszonbérbe kiadó.

Írásbeli ajánlatok vagy a nagyvárad központi irodába vagy a mikepércsi káptalani gazdatiszthez adhatók be, a hol egyszersmind bővebb felvilágosítások is nyerhetők.

Piácsek Sándor,
káptalani gazdatiszt,

Schicht szappan

„Szarvas,” vagy „Kulcs”

jegygyel.

legjobb és legkiadósabb s ezért a

legolcsóbb szappan.

Mindenütt kapható!